

Багрите на тялото

Новини | Пишат ни | на 29.09.2021 10:35 | от Вера Траянова

Защо говорим за това?

След като ви разказахме защо кожата [почервенява на слънце](#), ни попитахте: А защо почернява?

И така, защо кожата почернява?

За това е отговорно едно специално вещество. Нарича се "меланин". Той е пигмент.

Но какво точно е пигмент? Как да си го представим?

Името идва от латински, от „боядисвам, придавам цвят“. Можем да го преведем и с една много красива българска дума - "багра". Пигментите са багрите, боичките на природата. Значи когато стоим на слънце, всъщност организмът ни не *обгаря*, а се... **обгаря**.

Както вече ти разказахме, слънцето ни е приятел. Но има някои негови лъчи, от които трябва да се пазим - те са ултравиолетови. Затова кожата ни има щит.

Знаеш ли кой е най-прочутият щит в света?

Това е щитът на супергероя Ахил. Омир го описва в "Илиада" така:

Пет металически пласта в самия щит бяха споени.

Майсторът с чудно изкуство му вниза богата украса.

Така и щитът на кожата ни е от няколко пласта. На най-дълбокия пласт има разположени "меланоцити". Можем да ги си представим като тубички с боя. Когато ултравиолетовите лъчи преминат през по-горните пластове на щита, достигат до тези тубички. И сякаш ги натискат! Тубичките тогава пръскат баграта и хоп - почерняваме. Неслучайно името "**меланин**" идва от старогръцки и значи "черен". На старогръцки е говорил Омир. Значи Омир щеше да разбере, като му кажем "меланин". Щеше да се почеше по загорялата от гръцко слънце кожа и да каже: *О, багра черна, от слънце то пробудена!*

А защо е точно черен? Защото черният цвят поглъща слънчевите лъчи и не ги пропуска нататък.

Но меланинът рисува не само когато сме на слънце. Той е отговорен изцяло за цвета на кожата ни - светла, мургава или черна. И за цвета на очите.

Нали знаете, че бебетата обикновено се раждат със сини очи? После обаче в зависимост от гените ни (за тях ще ти разкажем друг път) очите ни се обагрят с различно количество меланин - така стават кафяви, тъмнокафяви, черни или зелени очи. Или пък остават сини.

Значи чудният пигмент меланин чудно рисува и засилва щита на кожата. Но все пак и ние трябва да помагаме. Слънцезащитният крем трябва да е винаги с нас. И да внимаваме, да не седим твърде дълго на слънце. Сигурни сме, че и Омир щеше да го потвърди, а той разбира много от слънце (и читове).

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
</book/1635-maystor-melanin-i-tsvetovete>

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

